

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет управління та бізнесу
Кафедра економіки і підприємництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор з НІР

професор Анжеліка БАТРАКОВА

«__» _____ 202__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>ОК 7 Макро- та мікроекономіка</u> (шифр за освітньою програмою і назва навчальної дисципліни)
статус дисципліни	<u>обов'язкова</u> (обов'язкова / вибіркова)
рівень вищої освіти	<u>Початковий (короткий цикл)</u> (перший (бакалаврський) / другий (магістерський))
галузь знань	<u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>073 Менеджмент</u> (шифр і назва спеціальності)
освітня програма	<u>Менеджмент організацій і логістика</u> (назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)
мова навчання	<u>державна</u>

2023 рік

1. Мета вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців знань, умінь та практичних навичок спрямованих на засвоєння загальних принципів та аспектів системи знань про макро- та мікроекономічні процеси як взагалі, так і у системі національної економіки з урахуванням теорії та практики функціонування внутрішнього та зовнішнього ринку.

2. Передумови для вивчення освітнього компоненту: ОК 3 Основи вищої математики.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни ¹
	Денна форма навчання
Кількість кредитів / год.	5,0 / 150
Семестр викладання дисципліни	2
Розподіл часу:	
– лекції, год.	32
– практичні (семінарські) заняття, год.	32
– лабораторні заняття, год.	
– самостійна робота, год.	86
– курсовий проект, год.	–
– курсова робота, год.	–
– розрахунково-графічна робота (контрольна робота), год.	–
– підготовка та складання екзамену, год.	–
Підсумковий контроль (залік або екзамен)	залік

4. Компетентності.

Інтегральна компетентність:

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальних та поведінкових наук, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність здійснювати усну та письмову комунікацію професійного спрямування державною мовою у професійній діяльності.

ЗК5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Розуміння принципів і норм права та використання їх у професійній діяльності.

СК3. Здатність застосовувати знання теорії і практики менеджменту для вирішення типових спеціалізованих задач професійної діяльності.

СК4. Здатність управляти підрозділом і налагоджувати необхідні комунікації в процесі управління.

¹ Якщо дисципліна викладається декілька семестрів, то на кожний семестр за відповідною формою навчання заповнюється окремий стовпчик таблиці.

СК6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу і роботу інших працівників.

СК9. Здатність проводити економічні розрахунки.

5. Очікувані програмні результати навчання.

РН7. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.

РН8. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

РН14. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою;
- самостійна робота.

7. Критерії оцінювання результатів навчання: форма поточного контролю – опитування, проміжні тестові завдання; форма підсумкового контролю – підсумковий тест, залік; бали за дисципліною нараховуються як сума за усіма проміжними тестовими завданнями.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний контроль																Разом за дисципліну
T ₁	T ₂	T ₃	T ₄	T ₅	T ₆	T ₇	T ₈	T ₉	T ₁₀	T ₁₁	T ₁₂	T ₁₃	T ₁₄	T ₁₅	T ₁₆	
5	5	5	5	5	5	10	5	10	5	10	5	5	5	10	5	100

T₁, T₂...T₁₆ – теми.

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

Освоєння дисципліни передбачає:

- обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- всі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах:
 - «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf),
 - «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).

8. Засоби діагностики результатів навчання: підсумковий тест, залік.

9. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	Література
		очна	
1	2	3	5
1	ЛК. Предмет і метод макро- та мікроекономіки як науки	2	[1.1, 1.2, 1.3, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	ПЗ. Об'єкт, суб'єкт та аналіз макро- та мікроекономіки.	2	[1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 1. Методологія та сутність дисципліни макро- та мікроекономіка.	2	[1.2, 1.3, 1.6, 1.7, 2.2 – 2.6, 3.1-3.5]
2	ЛК. Основи суспільного виробництва як запорука функціонування економічних систем.	2	[1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	ПЗ. Теорія споживацького вибору. Корисність економічного блага.	2	[1.2, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 2. Економічний вибір. Аналіз поведінки споживача.	4	[1.3, 1.4, 1.5, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
3	ЛК. Мікроекономіка як складова економічної науки.	2	[1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	ПЗ. Сутність економічних потреб та інтересів, економічних благ та їх класифікація. Розрахунок альтернативної вартості.	2	[1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 3. Межа виробничих можливостей підприємства.	4	[1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 2.2 – 2.6, 3.1-3.5]
4	ЛК. Ринковий попит та його еластичність. Ринкова система та ринковий механізм.	2	[1.1, 1.2, 1.3, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	ПЗ. Попит та пропозиція, ринкова рівновага, аналіз цінових та нецінових факторів, що на них впливають.	2	[1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 4. Принцип «цінового механізму», моделі досягнення ринкової рівноваги. Використання цінової еластичності попиту та пропозиції.	4	[1.2, 1.3, 1.6, 1.7, 2.2 – 2.6, 3.1-3.5]
5	ЛК. Теорія виробництва як складова сучасної економічної системи.	2	[1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	ПЗ. Підприємство з точки зору суб'єкта ринкових відносин, мотивація діяльності підприємства.	2	[1.2, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 5. Розрахунок загальної, середньої та граничної продуктивності ресурсу.	6	[1.3, 1.4, 1.5, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
6	ЛК. Планування витрат та господарських процесів на підприємстві.	2	[1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	ПЗ. Бухгалтерські та економічні витрати, граничні витрати. Виручка. Суть прибутку, види прибутку підприємства.	2	[1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 6. Суть витрат виробництва, економічний та бухгалтерський підходи до їх визначення, а також особливості формування витрат у довгостроковому та короткостроковому періодах.	6	[1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 2.2 – 2.6, 3.1-3.5]
7	ЛК. Ринок досконалої конкуренції. Поняття конкурентної фірми та конкурентної галузі.	2	[1.1, 1.2, 1.3, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	ПЗ. Розрахунок загальної, середньої та граничної виручки підприємства; визначення оптимального	2	[1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	Література
		очна	
1	2	3	5
8	обсягу випуску продукції підприємства з використанням правила максимізації прибутку.		
	СР. Вивчення матеріалу теми 7. Аналіз умов виходу підприємства з галузі в короткостроковому і довгостроковому періодах та механізм формування індивідуальної і ринкової пропозиції.	6	[1.2, 1.3, 1.6, 1.7, 2.2 – 2.6, 3.1-3.5]
	ЛК. Монопольний ринок як економічне явище.	2	[1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
9	ПЗ. Задача максимізації прибутку для монополіста в коротко- та довгостроковому періодах та розрахунок ціни продукції з використанням правила монополістичного ціноутворення.	2	[1.2, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 8. Стратегія вибору монополістом цін та обсягу виробництва, зв'язок між еластичністю попиту на продукцію підприємства монополіста та загальною і граничною виручкою.	6	[1.3, 1.4, 1.5, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	ЛК. Макроекономіка як складова економічної науки	2	[1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
10	ПЗ. Місце макроекономіки у системі економічних наук. Макроекономічне моделювання та моделі кругових потоків ресурсів, продукту, витрат і доходів.	2	[1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 9. Теоретичні основи, суть та історія розвитку макроекономіки; етапи формування макроекономічної теорії. Аналіз рівнів макроекономіки.	6	[1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 2.2 – 2.6, 3.1-3.5]
	ЛК. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.	2	[1.1, 1.2, 1.3, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
11	ПЗ. Методологію та методика обчислення макроекономічних показників, економічних індексів.	2	[1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 10. Принципи побудови системи національних рахунків.	6	[1.2, 1.3, 1.6, 1.7, 2.2 – 2.6, 3.1-3.5]
	ЛК. Ринок праці як соціально - економічне явище.	2	[1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
12	ПЗ. Показники рівня використання робочої сили. Види безробіття й зайнятості, механізм ринку праці.	2	[1.2, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 11. Аналіз зайнятості і безробіття. Визначення основних напрямів регулювання рівня безробіття.	6	[1.3, 1.4, 1.5, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	ЛК. Товарний ринок. Структуру сукупного попиту та пропозиції	2	[1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
13	ПЗ. Структура сукупного попиту та пропозиції. Аналіз кривої сукупного попиту AD та кривої сукупної пропозиції AS, їх цінові та нецінові фактори.	2	[1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 12. Аналіз рівноваги сукупного попиту та сукупної пропозиції.	6	[1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 2.2 – 2.6, 3.1-3.5]
	ЛК. Грошовий ринок. Структурних складові грошово-кредитної системи національної економіки	2	[1.1, 1.2, 1.3, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	ПЗ. Структурні складові грошово-кредитної	2	[1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	Література
		очна	
1	2	3	5
14	системи, цілі та методи монетарної політики. Особливості функціонування кредитного ринку		– 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 13. Аналіз інструментарію монетарної політики та функціонування її трансмісійного механізму.	6	[1.2, 1.3, 1.6, 1.7, 2.2 – 2.6, 3.1-3.5]
	ЛК. Макроекономічна нестабільність. Інфляційний механізм як соціально – економічне явище ринкової економіки	2	[1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
15	ПЗ. Сутність та види інфляції, темп інфляції та методи його обчислення, причини та наслідки інфляції. Роль грошей в інфляційному механізмі.	2	[1.2, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 14. Аналіз чинників інфляції попиту і витрат. Взаємозв'язок між інфляцією та безробіттям.	6	[1.3, 1.4, 1.5, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	ЛК. Споживання домогосподарств в системі національної економіки	2	[1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
16	ПЗ. Формування доходів домогосподарств. Аналіз доходів та витрати домогосподарств у моделі економічного кругообігу. Заощадження та споживання домогосподарств, зв'язок між диференціацією доходів і споживанням.	2	[1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР. Вивчення матеріалу теми 15. Чинники автономного споживання. Аналіз функції споживання з урахуванням фактору часу, теорія Фішера, гіпотезу життєвого циклу Модільяні, гіпотеза постійного доходу.	6	[1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 2.2 – 2.6, 3.1-3.5]
	ЛК. Приватні інвестиції – суть, види та роль в сучасній економіці	2	[1.1, 1.2, 1.3, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
Разом	ПЗ. Суть, види та роль інвестицій в сучасній економіці, аналіз інвестиційної функції. Аналізувати заощадження та інвестицій.	2	[1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.1 – 2.3, 3.1-3.5]
	СР Вивчення матеріалу теми 16. Чинники інвестицій. Особливості інвестиційного процесу в Україні.	6	[1.2, 1.3, 1.6, 1.7, 2.2 – 2.6, 3.1-3.5]
	ЛК.	32	
	ПЗ.	32	
	СР.	86	

10. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять: не передбачено.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення: ноутбук, проєктор «лайт-про», Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint.

12. Рекомендовані джерела літератури

1. Базова література

1.1 Макроекономіка : навч. посіб. / Малий І. Й. та ін. Київ : КНЕУ, 2018. 246 с.

1.2 Козакова О. М., Забарвна Е. М. Макроекономіка : підручник. Херсон : Олді-плюс, 2019. 428 с.

1.3 Радіонова І.Ф., Усик В.І. Макроекономічний аналіз національної економіки : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2019. 302 с.

1.4 Посилкіна О. В., Баєва О. І. Макроекономіка : навч. посіб. Харків : НФаУ, 2018. 227 с

1.5 Базилевич В.Д., Базилевий К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка : підручник. Київ : Знання, 2018. 851 с.

1.6 Задоя А.О. Мікроекономіка : навч. посіб. Київ : Знання, 2020. 432 с.

1.7 Косік А.Ф., Гронтовська Г.Е. Мікроекономіка: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018 р. 400 с.

2. Допоміжна література

2.1. Буряк П. Ю., Гупало О. Г. Макроекономіка : навч. посіб. Київ : “Хай-Тек Прес”, 2019. 376с.

2.2 Савченко А.Г. Макроекономіка : підручник. Київ : КНЕУ, 2018. 448с.

2.3 Ігнатюк А.І. Мікроекономіка : підручник. Київ : Ліра-К, 2023. 420 с.

3. Інформаційні ресурси

3.1 Дистанційний курс: <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=5651>

3.2 Міністерство економіки України : <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

3.3 <http://files.khadi.kharkov.ua>

3.4 <http://www.nbuv.gov.ua>

3.5 <http://korolenko.kharkov.com>

Розробник (и)

старший викладач

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

«28» серпня 2023 року

Микола ПРОКОПЕНКО

ПІБ

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми
силабуса навчальної дисципліни

к.е.н., доцент

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

«30» серпня 2023 р.

підпис

Надія БОЧАРОВА

ПІБ

Завідувач кафедри

Економіки і підприємництва

д.е.н., професор

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

«30» серпня 2023 р.

Оксана ДМИТРИЄВА

ПІБ

Декан факультету управління та бізнесу

(підпис)

Інна ШЕВЧЕНКО

(прізвище та ініціали)

д.е.н, професор

(науковий ступінь, вчене звання)

« 31 » серпня 2023 року